

26. 11. 2017 - Subjektivní láska

1. čtení: 1Tim 6, 1-10

Píseň: 161 - Tebe, Bože, chválíme

Základ kázání: 1Tim 5, 17-25

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

co dodat? Některé biblické oddíly jsou tak prosté a srozumitelné, že nepotřebují mnoho výkladu. I proto, že hovoří o záležitostech přítomných ve všech kulturách, společenstvích a jednotlivcích. Jako dnešní oddíl.

A přesto tolik lidí nadále miluje peníze a staví na nich své jistoty a zabezpečení. Přesto tolik lidí ustavuje v církvi, firmě i společnosti ukvapeně. Přesto tolik lidí hovoří a jedná těžce předpojatě a s hlubokým straněním.

Tak se jen svévolný blázen diví, že odpovídajícím způsobem reaguje také Hospodin. Vždyť je to jako by házel hrách na zeď a hučel do hluchých. Pár tak prostých směrůvek, hranic, pravidel dobrého života... A lidé si stejně meldují svou. A pak se, možná i k Božímu smíchu, diví, že ovoce svévole je jakési zkažené. Jakési jiné než svévole předpokládala.

Bylo to tak ve starověkém Efezu. V ještě starším Jeruzalémě obleženém Babylónany. Bylo to tak v církvi středověké. Je tomu stejně v církvi, státě i firmách dnešních. A bude tomu tak až do příchodu Božího království.

Avšak ne nutně. Ne nevyhnutelně. Proto i Pavel tomu Timoteovi radil, jak se má chovat otrok ke svému pánovi. Že ho má mít v úctě, ačkoli jsou oba křesťané. A že má Timoteus vytrvat v dobrém učení zdravých slov Božích v Kristu, protože právě tím se vyhne nadutosti, urážkám, svárům - protože svévoli, která je plodí. Ba dokonce že mu Boží pravdu nikdo neukradne. Čímž mu zůstane to nejpodstatnější. Protože to jediné, co si odsud může člověk

odnést, až zemře: Hospodinovu pravdu. Vše ostatní je honba za větrem. A tak příčina mnohých trápení, která si však člověk způsobuje sám ve své svobodě. Zbytně.

Avšak ti, kteří konají službu dobře, si zaslouží odměnu. Ne hlavně finanční, ale proč ne. Ba dokonce ne možná vůbec ne hlavně odměnu lidskou, ale odměnu Boží. A klidně dvojnásobnou! Stejně jako u jáhenek, biskupů, žen i mužů tato nabídka opět platí presbyterům - ale také všem ostatním. Všem, kdo konají svou službu dobře.

Dá rozum, že o to větší odměna a úcta těm, kteří učí a kážou. Ačkoli to ve většině sborů takřka žádný presbyter nedělá. Což je vždy znovu trochu zvláštní uvědomění, když je za to násobek dvojnásobné odměny v Božích očích...

... možná za to lidem Boží odměna nestojí?

Vždyť to Boží království je daleko. I když nám i Kristus znovu připomíná, že je velice blízko. V lidských očích bývá daleko časově i prostorově. A kdoví, jestli vůbec je. Jestli není nějakou lidskou fabulací - důkaz o bytí Božím, natožpak jeho království, neexistuje. Protože takový důkaz existovat nemůže. Tak proč se namáhat pro Boží odměnu. Co s věčným životem, věčnou radostí a pokojem. To mi radši dejte prachy. Za ně si koupíme dobré bydlo, přátele, kamarády, manželky, partnery... nu vlastně všechno, co lidé chtějí.

Tak proč znovu a znovu všichni ti, kterým na penězích tolik záleží, znechuceně vyplývují zkažené ovoce takového postoje? Diví se, že jejich kamarádi jsou kamarády často jen na oko nebo postupně ubývají - a žádní noví se jim vlastně v životě neobjevují?

Avšak nehaňme peníze. On za to ten papír stokoruny přece nemůže. I Pavel to řekne: Problém je v člověku. V lidské lásce. K penězům i jiným objektům. Protože je většinou láskou právě k objektům-předmětům. Tedy k něčemu, co je tady pro mě. S čím mohu nakládat, jak uznám za vhodné. Co mě má poslouchat a když to tak nebude, tak si koupím či seženu jiné. Vždyť zlo, protože hřích, bylo na světě mnohem dříve než peníze, které známe horko těžko pár tisíc let. A stejně tak láska ke hříchu.

Peníze nejsou kořenem zla. Kořenem zla je lidské nepochopení a zneužití základního Božího daru: Hospodinovy lásky. Lidé ji nepochopili v mýtické zahradě, ve vykoupení z Egypta, v provázení proroky, ba ani vtělenou v Ježíši Kristu.

Láska, která mě nechá svobodně dělat, k čemu se rozhodnu? A mnohdy mě nebude chránit před ovocem právě mých rozhodnutí? Kdo by o takovou lásku stál... To radši lásku lidskou, v podstatě opičí, v níž si jsou lidé navzájem majetkem, otroky, nástroji. V níž neneseme zodpovědnost ideálně za nic, ale svobodu chceme všechnu...

Ne náhodou následující oddíl (a nás čeká příští neděli) pastýřského dopisu Timoteovi začíná slovy: „Ty však se tomu jako Boží člověk vyhýbej!“ Skoro jakoby se člověk měl vyhýbat lidské lásce.

A proč jen skoro? Proč chodit ke kovaříčkovi, když můžeme ke kováři? Proč si vybrat trabanta, když si můžeme vybrat BMW? Proč si vybrat lidskou lásku místo lásky Boží? Vždyť ten kovář, to BMW, ten Hospodin nás chce a svou lásku zadarmo nabízí!

Jenže ona je divná. Přijímá druhé jako subjekty. Ne jako objekty - tedy ne jako předměty, nástroje, věci, otroky. Nýbrž jako subjekty svobodné, zodpovědné, důstojné a hodnotné. Taková láska znamená, že nemůžeme druhé manipulovat, zneužívat, vlastnit ani ohýbat ke své vůli. A přitom zrovna Bůh na to všechno má právo jako jediný - když nás stvořil! A když si člověk nedá poradit - s takovými se vypořádá Bůh po svém - dříve nebo později.

Avšak člověk stejně raději miluje všechno možné, jen ne Boha. Miluje všelijak možná, jen ne jako Hospodin. Ono se to milování jako Bůh totiž nehodí. Je nepraktické. Proroky za to zabíjeli i jejich nejbližší. Ježíše taky. Mojžíše opakovaně málem taky. Dokonce Boha samého za jeho lásku přibili lidé na kříž. A ještě se mu smáli, ať zachrání sebe, když teda zachraňoval jiné...

A Hospodin, překvapivě, zemřel. Tváří v tvář posměchu a pomluvám jen pokrčil rameny a vzkřísil Krista. A ukázal se těm, kteří v něho věřili. A proměnil jejich zoufalství v naději trvajících

tisíciletí. A těm, kteří si raději vybrali lidskou lásku k moci, penězům nebo k dojmu čistého svědomí jako Pilát... nabídl stejnou možnost. Aby k jejich zjevným hříchům nepřibyly u Božího soudu ještě mnohé jiné.

Že nechtějí? Že dají raději na lidské tradice a sládnoucí sílu lidského zvyku, než na tradice Boží, které podléhají vždy znovu reformaci směrem k Boží lásce, která je vždy férová?

Tak si působí mnoho trápení. Jako předtím varoval Pavel Timotea v Efezu. Tak zabloudí, ztratí se. Zbytečně. Zbytně. Vyhnutelně. Ale ve své svobodě. Ze své svobody. A Boží láska nechá člověk zabloudit, když to chce.

Proto bývá člověk nejen na Hospodina pak tak uražený a nasupený. Jak mě mohl nechat zabloudit a trpět, když mě varoval, že tudy jít nemám? Jak to, že neposlal zástupy andělů, aby mě okradli o mou svobodu a opečovávali jako miminko? Jak to, že Bůh dovolil tohle a támhleto, když se od nás jenom nechal přibít i na kříž? Darebák jeden! Takovej Bůh ani nemůže být, když se nestará o mě a ostatní tak, jak já si představuju! Když nepůsobí takové ovoce mé svévole, jaké já chci!

Možná i proto je v nebesích tolik radosti... Vždyť takovým dětinskostem a absurditám se ten všemohoucí Hrnčíř jen znovu a znovu směje. Když snadno zahazuje úctu otrok ke svému pánu jen proto, že oba jsou křesťané, pak o to snadněji ji zahazuje hlína ke svému Hrnčíři. A pak se diví...

Přitom stačí vyměnit to ubohé lidské milování za lásku, kterou miluje Bůh - agapé. A hle, požíváme ochutnávku mnohohásobné Hospodinovy odměny již tady a teď.

Amen.

Píseň: 507 - Zas k tobě, Kriste, úpím